

De Charente, een langgerekt lint van rust en kalmte.

DE LANDVASTEN LOSGOOIEN VAN DE 'HOUSE BOAT', DIE COMFORTABELE SCHEPEN DIE JE ZONDER VAARBEDIJF MAG BESTUREN, IS DE GARANTIE OM EEN REIS TE MAKEN IN DE TIJD MET EEN KLEIN AVONTUURLIJK RANDJE.

Cognac, «Les Canalous»

“DEZE CHARENTE IS NIET GEVAARLIJK” ONDERSTREEPT DE VERANTWOORDELIJKE VAN LES CANALOUS IN COGNAC NOG. “MAAR ZE IS WEL EEN VAN DE MEEST AUTHENTIEKE WATERLOPEN, VERGELEKEN MET ANDERE FRANSE BEKKENS.”

Jarnac, Cognac Courvoisier

Wie de Charente langs de weg volgt, meestal vanaf een brug, kan zich moeilijk inbeelden welk landelijk universum er zich ontvouwt als je ze via het water voor meerdere dagen afvaart.

Tussen Cognac en St-Simeux zie je vanaf de penichette of kleine motorboot de meest glooiende landschappen. De stille gehuchten sluimeren rond de torentjes van de Romaanse kerkjes. Het landschap is een afwisseling van uitgestrekte wijngaarden waar steeds een imposant gebouw in witte steen tegenaan leunt, van bosjes wisselen en groene weiden. Koning François I^e noemde de Charente ‘de mooiste beek van mijn koninkrijk.’

DE CHARENTE OVERWIN JE MET SPIERKRACHT

Alle begint met een vaarinitiatie op deze stroom en een scholing op ons jacht, een Tarpon 37N – 10,95 x 3,90m. Hij heeft een bovendeck, twee stuurposten, een ruime centrale cabine, drie slaaphutten met natte cellen: een toilet en een douche.

Het sturen is de eenvoud zelf. In een uur tijd heeft de kapitein zonder enig brevet de boot, het stuurwiel en de gashendel in de vingers. Deze tocht is een jeugd-droom, wellicht daarom dat we met een mengeling van opwindend mar toch een snipper onge-

Jarnac, Jachthaven

Jarnac

Jarnac

Château-Neuf sur Charente

rustheid losgooien. De snelheid is beperkt tot 10 km/u. Aan dit statige kan de bemanning snel haar plaatsjes aan boord vinden.

Bij het naderen van de eerste sluis vraagt iedereen zich af hoe we deze hindernis gaan passeren.

Want hier is niemand om te helpen, het is zelfbediening.

Je moet aan een ponton net voor het sas aanmeren om iemand van de bemanning van boord te laten gaan die de valven van openen of sluiten voor we kunnen binnenvaren.

De matroosjes verdelen de taken onder hen. Er zijn specialisten in de pikhaak en er zijn de specialisten in de landvasten die met een ferme beweging rond de bolder moeten gelassood worden. Aan de wal stroopt men de mouwen op om de sluisdeuren te bedienen of de schuiven op te halen met een tandwiel. Zo gaat het al meer dan een paar honderd jaar.

Keer op keer herhalen we deze manoeuvre bij iedere sluis en als het wat zwaarder wordt verankeren deze inspanningen zoals weleer ons dieper in ons nieuwe milieu. Eens we door de sluis zijn meren we opnieuw aan want de traditie wil dat alles weer gesloten worden. Als de volgende boot aankomt, heeft die dus minder werk en dat geldt voor iedereen.

We zijn er probleemloos door geraakt.

De toon is gezet, deze toervaart krijgt een ritme van herhaalde ongewone activiteiten.

Onze nieuwe ruimte is heel vreemd en de omgeving is nog verder weg van ons dagelijks milieu.

Bekende verhoudingen zijn verdwenen, het decor is volkomen onbekend.

Tussen de manoeuvres is er alle tijd om de gedachten maar ook de ogen de vrije loop te laten, verrast door de stilte die over dit

landschap met en tijdloze esthetiek heerst.

Ver van de herrie van de stad of de chaos van de stranden varen we terug in de tijd en ontdekken een onbekend patrimonium. Bruggen, sluisen, stuwten en andere kunstwerken volgen elkaar op als een reeks wegwijzers naar het industriële of sociale verleden van de streek.

De magie blijft de hele week doorduren, want iedereen heeft de impressie van een lange landelijke reis hoewel het amper honderd kilometer ver was.

SLAKKENGANG

De Charente heeft niets van een lange, rechte weg. De rivier slingerd en krult waardoor ze geregeld voor twijfels zorgt.

Want bij de talloze vertakkingen of wanneer je rond een eilandje heen moet, is het oppassen om de boeien goed te volgen die overal liggen. Ook bij sluisen is het uitkijken dat we de verkeerde richting niet inslaan, want die leidt geheid naar een dam.

Het uitzonderlijke licht laat de gigantische hoeveelheid in groenschakeringen trillen. Werkelijke spitant-groene gordijnen van de honderden treurwilgen schijnen het water te willen strelen, het diepgroen van de beuken en de eiken schijnen op sommige plekken in elkaar te verstrengelen. En de flitsende groenzilveren blaadjes van de struiken die de oevers en de eilandjes afboorden.

Het traag stromende water is als een groene spiegel, waardoor deze uitbundige vegetatie werkelijk overal lijkt te zijn. Plots doorprikken bosjes knalgele irissen de groene overheersing en de knalwitte zwanen cirkelen sierlijk als sterke contrasten rond de boot op het donkere water.

Ook verder op het land is het een groot groen lappendeken, soms afgewisseld met een maïsveld en de sterk opgelijnde wijnranken, glooiende weiden waar koetjes

Château-Neuf, église St-Pierre

Saint-Simeux

over hun kalfjes babbelen en een zeldzaam huisje met een vrolijk bloemenperkje.

Iedere natuurliefhebber beleeft hier de tijd van zijn leven. Waterkiekens, snaterende eenden, een reiger die met zijn sierlijk profiel pronkt op de balustrade van een dam...

Verderop wacht een kronkelweg die naar een dorpje leidt. We meren de boot aan tegen de kant en verkennen het gebied, strelen over de stenen muren die hier al eeuwen de richting aangeven en doen ons dan te goed aan de smakelijke streekproducten.

Maar ook aan de vriendelijkheid van de gastvrije mensen die verast blijven over het enthousiasme van de bezoekers over hun rivier.

VAN VRACHT- NAAR PLEZIERVAART

Amper een vijftigtal boten passeren over de Charente tussen Saint-Savinien en Angoulême, waardoor de charme van deze rivier die traag naar de zee kabbelt zit.

Maar tegen het einde van de 19de eeuw bereikte de trafiek op deze zelfde rivier acht miljoen ton goederen.

De waterloop was de meest efficiënte verbinding tussen de zee en Angoulême en de talloze stadjes die van de vrachtaart leefden.

De oprichtingen van de belangrijke marinebasissen en werven van Rochefort tijdens de tweede helft van de 17de eeuw gaf aan de binnenscheepvaart een bijkomende duw, want alle bevoorrading kwam over het water: hout, ijzer, katoen, linnen, voeding enz.

De platbodem-aken waren toen ongeveer twintig meter lang, waardoor ze voldoende drijfvermogen hadden voor hun vracht. Vroeger waren er geen sluisen maar wel openingen in de barges waar de schipper zijn aak doorheen stuurde. Rafting met vracht.

Ze vervoerden ook de gewaardeerde wijn, Pineau en Cognac van de streek tot in La Rochelle waar ze aan boord gingen van

zeeschepen die internationale reputatie continue bleef versterken. Op de weg terug, tegenstroom, werden de schepen volgeladen met zout uit de honderden zouterijen langs de kust. Ossen en de mensen uit de streek trokken de schepen samen met de schipper stroomopwaarts.

Cognac, Jarnac en Angoulême waren toen grote zouthavens. Het schippersvak kende 400 leden en in 1776 stond de plaatselijke scheepvaart haar hoogtepunt.

Eer alle sluizen operationeel zijn, is het nog wachten tot het begin van de 19de eeuw die al in de 18de eeuw besteld zijn. Als in 1853 de spoorlijn Parijs Bordeaux open gaat, is het snel afgelopen met het langzame vervoer over de Charente.

In 1926 schrappen de rivierautoriteiten de rivier zelfs van hun lijst van bevaarbare waterlopen. Pas als in de jaren 70 de pleziervaart nieuw leven in het water brengt kan de Charente weer bloeien als weleer.

Op sommige gevels van grote huizen in de buurt van Cognac

lees je de geschiedenis zo af. Zwarte strepen zijn niet minder dan champignons die zich voeden met alcohol dampen. Ze verraden de aanwezigheid van dit geliefkoosde drankje. Juac en St-Simon zijn twee schippersstadjes dicht naast elkaar die binnen hun muren het leven op de rivier zoals toen illustreren.

Beeldjes en houtsnijwerk boven de deuren of op graftombes illustreren de diverse schipperstaken. Men heeft zelfs enkele 'gabares' herbouwd zodat mensen er een dagje mee kunnen kennismaken op het water.

HET HART VAN DE CHARENTE

De tocht is een langgerekte ode aan de traagheid, waardoor je de streek beter kunt leren kennen. En haar rust. En haar geslotenheid. Men heeft de indruk hier altijd alleen te zijn zodat iedere ontdekking ook helemaal de jouwe is: de wilde oevers, de dorpjes en de Bar Tabacs of de bakkers.

Het strakke patroon van de straatjes met bescheiden huisjes

Saint-Simeux

Saint-Simeux

Sireuil

Saint-Simeux

in Juac en in St-Simon, de statige deuren van de Charente in Vibrac met de gebogen bruggetjes, het schaduwspel van oude molens in het oude molenaarsdorpje St.-Simeux, de rust van Gondeville, de Cognac wijngaarden met blonde huizen en uitgestrekte hoesen waar de klimrozen tot hun volste recht komen.

De glimlachende stad Jarnac is een niet te missen stopplaats.

Omdat ze natuurlijk de thuis is van de beroemde Courvoisiersvaten, maar ze heeft ook het genoegen de geboorteplaats te zijn van François Mitterrand. Een bezoek aan zijn huis maakt veel van zijn leven en realisaties duidelijk.

Het is een plek waar iedereen zich in stilte terugtrekt achter de vensterluiken zonder het leven op straat uit het oog te verliezen.

Op de heuvels die dit kleine stadje domineren kijken statige 19de eeuwse residenties neer op het water.

Hier huisden de grootmachten van de Cognacindustrie en handel.

Jarnac heeft een president opgeleverd, Cognac zelf een koning: François 1er.

Zijn herinnering kan je niet missen: een kasteel aan de rand van de rivier, talloze gesculpteerde medaillons gekenmerkt door de salamandervorm, een standbeeld van zijne Hoogheid op zijn paard op een plein met zijn naam. En toch is deze plek bekender als de geboorteplek van deze uitzonderlijke eau-de-vie van de goden.

Dit unieke procédé, dat met engelengeduld wordt gedistilleerd zou jaarlijks 20 miljoen flessen opleveren. Als dat geen dromen oplevert wanneer je naar de bottelarijen gaat kijken?

Tekst: Christiane Goor - fotos: Charles Mahaux

PRAKTISCHE INFORMATIE

Toerisme:

www.poitou-charente.fr of
<http://fr.franceguide.com>

Bootverhuur

Diverse organisaties verhuren hier goed uitgeruste boten.

Vibrac

Cognac, Porte St-Jacques

Gondeville

Jarnac

Les Canalous www.canalouis-plaisance.fr, is afkomstig van de oude naam van de rivierschippers. Dit familiebedrijf werd opgericht in 1982 en is daarmee een van de oudste in Frankrijk.

Uit de bootverhuur is in de jaren '90 een bouwverf gegroeid waar de Tarpon reeks van stapel loopt. Het is een referentie op vlak van bootverhuur.

Hiermee is het bedrijf marktleider geworden op dit gebied. Men breidt de activiteiten nog meer uit naar andere Europese landen. Meer op www.fpp.travel

Cruise kosten

Men moet ermee rekening houden dat de kost vanzelfsprekend aangenamer wordt als die door 4 of 6 man kan gedeeld worden. De reis wordt bovendien ook wat comfortabeler bij de sluis manoeuvres.

Boodscheppen doen en zelf aan boord koken zorgt bovendien voor een aanzienlijke kostenbesparing.

En tot slot: de boot mag overal aangemeerd worden voor nul euro. Houd dan wel de drinkwaterstand en de boordelektriciteit in het oog, de talloze tappunten staan goed aangeduid in de vaargids.

Voor een kleine meerkost komen er alle terreinfietsen aan boord waarmee je naar de bakker kan fietsen voor kraakverse baguettes om het teveel aan energie weg te werken in de omgeving.

Wat men zeker niet mag missen is de smakelijke pub 'Les Gabariers' in St.-Simeux.

Uitgebaat door een Engelsman die hier al 20 jaar leeft en die met plezier de nieuwe Canalous ontvangt die voor zijn taverne aanmeren. Van hier uit kan je het dorp heel gemakkelijk bezoeken.

De route organiseren

Geniet van de rust en de ont-haasting. Neem de tijd om dit landelijke decor te savoueren en er enkele bezoeken aan te koppelen.

De handmatige sluisen zullen sommigen doen terugdeinzen, maar de vierdaagse reis tot St.-Simeux en eventueel iets verder om dan met de stroom mee naar Cognac terug te keren is ideaal.

Het domein Brard Blanchard : www.brard-blanchard.fr

Cognac trekt natuurlijk alle bezoekers met de typische geur van het drankje naar binnen in de diverse stokerijen van uiteenlopende merken.

Maar de streek rond deze stad is minstens even interessant, wellicht veel minder bekend ook.

Tegen de zuidhelling van de Charente mag je zeker de biologische wijngaarden van de familie Brard-Blanchard niet missen.

Zij hebben ook voor een manuele productie gekozen.

Onder een gezellige babbel met de eigenaars kom je alles te weten over de wijn, de Pineau en de Cognac onder het degusteren van heerlijke en niet eens dure glaasjes.